

Elinkeinostrategia 2015

Kunnanvaltuusto 27.1.2011 / § _____

Kunnanhallitus 11.1.2011 / 5 §

Tulevaisuus- ja elinkeinojaosto 16.12.2010

MUHOKSEN KUNNAN ELINKEINOSTRATEGIA 2015

1 Kunnan tehtävä elinkeinopolitiikan edistäjänä

Toiminta-ajatus

Muhos turvaa yrittäjyydelle hyvät perusedellytykset ja huolehtii kunnan houkuttelevuudesta

Visio 2020

Muhos on seudullisesti kilpailukykyinen yrittäjien arvostuksella mitattuna.

Toiminta-ajatuksen ja vision toteuttaminen

Muhos järjestää yrityspalvelut parhaan saatavilla olevan osaamisen avulla ja kehittää päätöksentekoa yritysvaikutusten arvioinnin avulla.

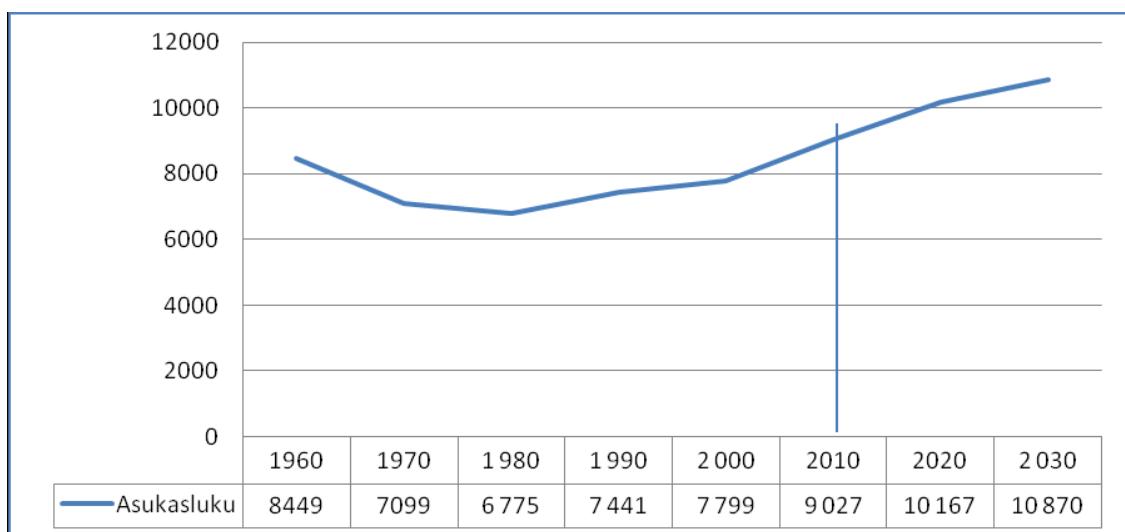
2. Nykytilan kuvaus

2.1 Elinkeino- ja väestörakenne

Muhoksella oli 31.10.2010 asukkaita 8881. Asukasluvun kasvu on viime vuosina ollut yli 1 % / v. Tilastokeskus ennustaa Muhokselle vuoteen 2025 keskimäärin 1,2 %:n vuosikasvua. Kunnan väestöstä yli puolet asuu Kirkonkylässä tai sen liepeillä. Kunnan toisessa taajamassa Päivärinteellä asuu n. 1.000 hlöä.

Muhoksen työpaikkaomavaraisuus on seutukunnan korkeimpia eli n. 75 %. 31.12.2007 kävi 1684 muhoslaista muualla töissä ja vastaavasti muualta Muhoksella kävi 825 henkilöä. Oulussa kävi töissä 1161 muhoslaista ja Muhoksella 407 oululaista.

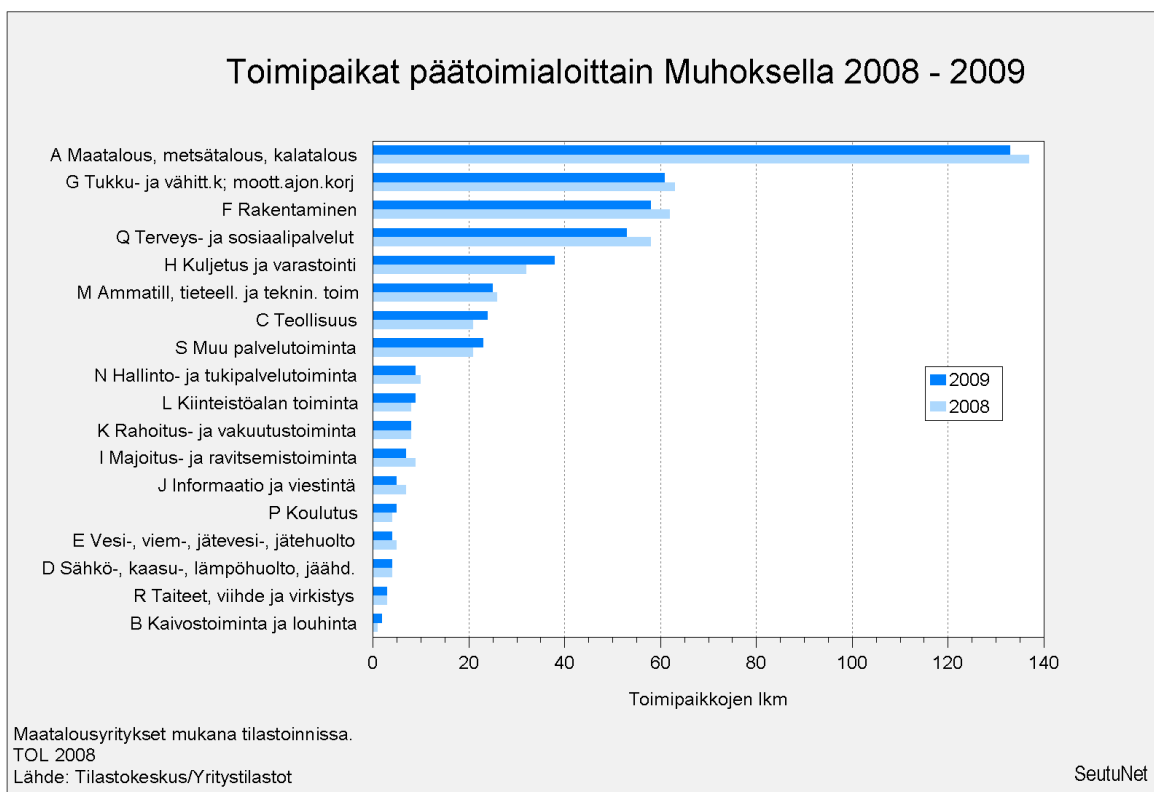
Muhoksella työttömyys on viime vuosina ollut Oulun seudun alhaisimpia johtuen mm. Muhoksella olevista sosiaali- ja terveystoimen naistyöpaikoista. Lokakuussa 2010 työttömyysaste Muhoksella oli 8,6 %, Oulun seutukunnassa 11,0 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 10,6 %.

Kuva 1 Muhoksen väestönkehitys 1960-2010 ja ennuste vuoteen 2030

Kuva 2 Muhoksen elinkeinorakenne 2007-2008

Kuva 3 Muhoksen toimipaikat 2008-2009

2.2 Kunta-analyysi

Kunnan elinkeinopolitiista tilannetta kartoitetaan säännöllisesti. Keväällä 2010 kunta teki kyselyn kaikille muhoslaisille yrittäjille ja Suomen yrittäjäjärjestö valtakunnallisen kyselyn yrittäjähdistysten hallituksille.

Kyselyjen tulosten perusteella:

- Muhoksen kunnalla on hyvät edellytykset toimia menestyvän yrityksen kotikuntana ja houkutella uusia yrittäjiä
- näistä mahdollisuuksista voidaan huolehtia nykyistä paremmin.

Valtakunnallisessa kyselyn tulosten perusteella, verrattaessa Muhosta seudun ja Pohjois-Pohjanmaan keskiarvoihin, kehitettäviä osa-alueita ovat erityisesti:

- elinkeinopolitiikka ja päätöksenteko
- elinkeinotoimen hoitoon osoitetut resurssit
- elinkeinopolitiikasta ja yrityksiä koskevista asioista tiedottaminen
- yrittäjyyskasvatuksen hyödyntäminen elinkeinopolitiikassa
- julkisten palvelujen tehokas järjestäminen.

Kunnan kyselyssä valtaosa vastaajista arvioi, että Muhoksella on matkailupotentiaalia ja kannatti matkailun kehittämistä. Seudun matkailun odotetaan yleisesti kasvavan lähivuosina voimakkaasti.

Oulun seudun kaupallisen palveluverkkoselvityksen 2010 mukaan kaupallisten palveluiden nykytilanne Muhoksella on hyvä. Päivittäistavaramyynti on 10 % paikallista ostovoimaa suurempi, mutta erikoistavarakaupassa on siirtymä Muhokselta pois n. 60 %. Kaupan lisäneliöiden tarve Muhoksella vuoteen 2030 mennessä on päivittäistavaroiden osalta n. 2600 krs-m² ja erikoistavaroiden osalta n. 17500 krs-m². Kauppa- ja liikerakentamiseen on osoitettu Koivikon alueelta uutta rakennusoikeutta n. 10.000 krs-m².

Muhoksen kunnan elinkeinopolitiittiset vahvuudet ovat seuraavat.

Hyvä sijainti vahvalla ja kasvavalla kaupunkiseudulla
Hallittu kasvu ja terve ikärakenne
Hyvä työpaikkaomavaraisuus
Työpaikat ”suhdannevapailta” aloilla
Koulutettua työvoimaa saatavilla
Erinomaiset koulutusmahdollisuudet ja oppilaitokset ympärillä
Luonnonläheinen ja edullinen asuntokanta
Houkuttelevia yritystontteja kolmella alueella
Toimivat kunnalliset peruspalvelut ja harrastusmahdollisuudet
Helposti lähestyttävä organisaatio

3. Elinkeinopolitiikan toimintaperiaatteet ja lähtökohdat

Elinkeinopolitiikan perusteet sisältyvät Muhoksen kunnan strategiaan. Yrittäjyys on yksi kunnan arvoista ja kunnan visiossa on korostettu kulttuurin ja matkailun roolia.

MUHOS KASVAA JA UUDISTUU HALLITUSTI.
MUHOS PITÄÄ HUOLTA KUNTALAISTEN HYVINVOINNISTA,
TURVALLISUUDESTA JA ASUINYMPÄRISTÖSTÄ.
MUHOS ON MERKITTÄVÄ KULTTUURI- JA MATKAILUKOHDE
OULUN SEUDULLA KAUNIISSA OULUJOKILAAKSOSSA.

On tärkeää kohdistaa huomio palvelujen tehostamisen ohella elinkeinoelämän kehittämisen kautta saataviin lisäresursseihin eli yrittämiseen, työpaikkoihin ja verotuloihin. Elinkeinojen kehittäminen saa Muhoksen kunnassa aiempaa suuremman painotuksen. Taloudellisten resurssien lisäys ei voi olla merkittävä, mutta ei myöskään pois suljettu, ja resursseja uudelleen suuntaamalla niiden käyttöä tehostetaan.

Kunnan elinkeinopolitiikan perustavoitteena on työpaikkaomavaraisuuden säilyttäminen ja kaikenlaisten työllistävien yritysten saaminen kuntaan. Matkailu ja kulttuuri ovat elinkeinojen kehittämisen painopiste.

Kehittämistyössä tukeudutaan ensisijaisesti seudullisiin toimijaverkostoihin ja hankkeisiin, toissijaisesti kunnan omiin kehittämishankkeisiin. Tärkein yksittäinen kehittämiskohde on Rokua Geopark, maailman pohjoisin Geopark. UNESCO:n suojeluksessa oleva Geopark –verkosto on ainutlaatuisten geologisten kohteiden verkosto.

1.1.2011 alkaen kunnan elinkeinopalvelut on organisoitu seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- yrittäjien tarvitsemat asiantuntijapalvelut säilyvät vähintään entisellä tasolla
- yrityspalvelut tuotetaan ns. yhden luukun periaatetta noudattaen
- yritysten perustamis- ja kehittämispalvelut järjestetään mahdollisimman kattavasti ostopalveluina
- Muhoksen kunnan hallinnossa yritysasioiden hoitamisen, yritysilmaston ja tiedonkulun kehittämiskeinona on mm. yritysvaikutusten arviointi.

4 Elinkeinopolitiikan päämäärät

4.1 Yhteistyö ja verkottuminen

Muhoksen kunta pitää yllä ja kehittää säännöllisiä yhteyksiä paikallisiin yrittäjiin. Keskeiset yhteistoimintamuodot ovat:

- yrittäjäyhdistyksen edustajien säännölliset tapaamiset
- koko yrittäjäkunnalle suunnatut teemaillat
- päätöksenteon yritysvaikutusten arviointi
- arviointikyselyt,
- uusien yrittäjien muistaminen
- Vuoden yrittäjä -palkinnon jakaminen.

Tiedonkulkua yritysasioissa kehitetään pääasiassa kunnan Internet-sivuja uudistamalla ja muuta sähköistä tiedottamista lisäämällä.

Seudullinen ja alueellinen yhteistyö on Muhoksen kunnalle tärkeää. Yrityspalveluiden järjestäminen seudullisten toimijoiden avulla turvaa parhaan asiantuntemuksen ja synergiaedun.

Muhos on oppilaitosten ja palveluorganisaatioiden sijaintikuntana hyvin verkottunut. Muhoksella on ystävyysskuntatoimintaa Ruotsin Färgelandan ja Norjan Öyerin kanssa ja opetustoimella lisäksi säännöllinen yhteys Saksaan Schaumburgin piirikuntaan. Näitä yhteyksiä hyödynnetään myös yritystoiminnan näkökulmasta.

4.2 Palvelut ja julkiset hankinnat

Kunta toimii palvelustrategian tai palvelujen järjestämistä koskevien muiden päätösten sekä julkisia hankintoja koskevien säädösten ja ohjeiden mukaan.

Kunta toimii hankintayhteistyössä ensisijaisesti Oulun seudun hankintarenkaan avulla. Myös paikallisten yksityisten toimijoiden kanssa suoritetaan tarvittaessa yhteishankintoja.

Paikallisten toimittajien tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetään mm.

- tehokkaalla tiedottamisella mm. vireille tulevista tarjouskilpailuista
- yritysvaikutusten arviointikäytännöllä
- palvelusetelien käyttöönotolla ja
- sähköisen hankintajärjestelmän käyttöönotolla.

4.3 Elinkeinoelämän kehittäminen

Yritysilasto

Kunnan yritysilastoa kehitetään kiinteässä yhteistyössä yrittäjien kanssa sekä hyödyntämällä mm. yrittäjäjärjestöjen kuntabarometreja ja kunnan omia kyselyjä.

Hankkeet

Muhoksen kunta varautuu talousarviossa vuosittain elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämishankkeisiin, myös vuoden aikana mahdollisesti käynnistyviin ennakoimattomiin hankkeisiin. Aiempaa enemmän varaudutaan kunnan omiin täsmähankkeisiin esim. yrittäjien koulutuksessa. Hankkeista tehdään aina erillispäätökset ja osallistuminen sidotaan hankkeiden tavoitteiden toteutumiseen.

Tontti- ja toimitilapolitiikka ja infrastruktuuri

Muhos turvaa liiketilojen rakentamiseen ja yritystoimintaan sopivien, logistisesti houkuttelevien, sekä hinnaltaan kilpailukykyisten tonttien saatavuuden. Muhos huolehtii yritysalueiden infrastruktuurista ja ulkoisesta houkuttelevuudesta.

Kunta ei osallistu liiketilojen rakentamiseen, mutta tavoitteena on aktiivisesti vaikuttaa liiketilatarjontaa lisääntymiseen Muhoksen keskustassa.

Yritystonttien hinta määritellään valtuustossa pääsääntöisesti aluetasolla. Tapauskohtaisesti yritystonttien hinnan määrittelyssä voidaan tästä poiketa ottaen huomioon:

- yrityksen työllistävä vaikutus
- yrityksen soveltuvuus alueelle (ympäristönäkökohdat, toimialan suhde alueen muihin yrittäjiin)
- yrityksen laajentumistarpeet.

Muhos rakennuttaa yrityksille toimitiloja lunastussopimuksella tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Muhoksen kunnan osallistuminen seudullisiin infrastruktuurihankkeisiin on mahdollista.

Toimitiloja markkinoidaan seudullisissa toimitila- ja tonttipörsseissä, ja kunnan internet-sivuilla.

Kuntamarkkinointi

Kuntamarkkinoinnille on oma talousarvion menokohta toimintasuunnitelmiseen. Toimintaa ohjaa kunnan viestintä- ja markkinointistrategia. Matkailumarkkinointi tapahtuu pääosin Oulun Matkailu Oy:n kautta.

Koulutus ja yrittäjyyskasvatus

Kuntastrategian mukaisesti yrittäjille järjestetään matkailualaa palvelevaa koulutusta perinteisten yrittäjävalmennusten lisäksi. Yrittäjyyskasvatuksen roolia kunnan oppilaitoksissa kehitetään.

4.4 Elinkeinotuet

Muhoksen kunta ei takaa yritysten lainoja eikä itse lainoita yrityksiä, koska tätä tarkoitusta varten on olemassa muita tahoja.

Muhoksen kunta rahoittaa yritysten kehittämishankkeita tarjoamalla niille avustuksia vuosittain talousarvion yhteydessä määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Yrityksiltä edellytetään pääsääntöisesti omavastuuosuus yrityskehityspalveluiden hinnasta. Yrityksen käyttämille avustuksille sekä avustettavien hankkeiden ja konsultointipäivien lukumäärälle asetetaan yläraja. Avustusten ehtona on myös palvelun laadun arviointiin osallistuminen ja tuloksista raportointi.

Muhos osallistuu rakennerahastohankkeiden kuntarahoitusosuuksiin vuosittain talousarvion mukaisesti.

4.5 Elinkeinopolitiikan resurssit

Asiat valmistelee kunnanvaltuuston ja –hallituksen päätettäväksi tulevaisuus- ja elinkeinojaosto hallintosäännössä määritellyn vastuujalon mukaisesti.

Kunnanjohtaja johtaa elinkeinojen kehittämispalveluja. Organisaatioon on lisäksi nimetty yritysasioiden vastuuhenkilö.

Yritysten neuvontapalvelut järjestetään seuraavasti:

- yritysten perustamiseen ja käynnistämiseen liittyvät palvelut ostetaan Oulun seudun uusyrittäjäkeskukselta
- muut yritysten tarvitsemat palvelut hankitaan seudulla toimivilta kunnan hyväksymiltä yrityskehitysorganisaatioilta
- palvelun tarjoajista kerätään yrittäjiltä asiakaspalaute, jonka perusteella vuosittain vahvistetaan käytettävissä olevat palvelun tarjoajat.

5 Suunnitelmien ja päätösten yritysvaikutusten arviointi

Kunnanjohtajan alaisuudessa toimii myös elinkeinojen kehittämisen, taloushallinnon, infrastruktuurin ja tiedottamisen/markkinoinnin vastuuhenkilöistä koottu työryhmä, joka mm. valmistelee yritysvaikutusten arvioinnit. Paikallisen yrittäjäyhdistyksen edustaja pyydetään tarvittaessa asiantuntijaksi työryhmään.

Yritysvaikutusten arviointi suoritetaan peilaamalla valmistelussa olevaa päätöstä tai suunnitelmaa kunnan elinkeinostrategiaan. Arviointi esitetään asteikolla -5...+5 ja tarvittaessa sanallisesti perustellen.

6 Elinkeinostrategian ylläpito ja elinkeinopolitiikan toimenpiteet

Elinkeinostrategia tarkistetaan ainakin valtuustokausittain kuntastrategian tarkistamisen yhteydessä.

Muhoksen kunnan elinkeinopolitiikan toimenpiteet määritellään vuosittain kunnan tuloskorttien yhteydessä.